

6 Seznam příloh

Příloha 1 - První program národně-sociální strany (tzv. Klofáčův) přijatý na I. řádném sjezdu strany v Praze z 15. dubna 1898

Příloha 2 – Osvědčení vůči protistátoprávnímu projevu českoslovanských sociálně demokratických poslanců říšské rady a rezoluce z veřejného shromáždění českého národního dělnictva na Staroměstské radnici v Praze ze 4. dubna 1897

Příloha 3 – Provolání iniciativní skupiny národních dělníků k českému dělnictvu z 11. dubna 1897

Příloha 4 – Fotografie domu U Glaubiců na Malé Straně

Příloha 5 – Sběrací listina příspěvků z roku 1897

Příloha 6 – Pozvání na první řádný sjezd strany – 9.-11. dubna 1898

Příloha 7 – Agitační leták k volbám z roku 1901

Příloha 8 – Stranická legitimace z roku 1902

Příloha 9 – Přihláška do strany

Příloha 10 – Hymna národně sociálního dělnictva

Příloha 11 – Smuteční parte zesnulého Rakouska – Uherska dne 28. října 1918

Příloha 1

Program národně-sociální strany československé.

Každé hnutí má své východisko, svůj cíl a svou taktiku. Východiskem hnutí národního dělnictva československého jsou dnešní politické, hospodářské a sociální zlořády. Politickým zlořádem rozumíme byrokratický centralismus, nesprávnou převahu Němců a vyloučení širokých vrstev lidu od správy záležitostí veřejných. Hospodářské zlořády vidíme v nekontrolovaných vykořisťovatelských choutkách dnešního kapitalistického způsobu výroby a v nerovnoměrném vzrůstu národního bohatství. Konečně sociálním zlořádem jest nám dnešní nedostatek náležité míry životních širokých mas dělného lidu.

Cílem naším jest odstranění uvedených zlořádů uvnitř nynějších státních a společenských řádů. Chceme sice zachování, ale při tom nejvyšší a nejmožnější zvelebení dnešních řádů, jak jsou produktem dějinného vývoje a věkového kulturního procesu. V politickém ohledu budeme se následkem toho domáhati práva úplně svobodného sebeurčování českého národa, v hospodářském směru největšího, ale rovnoměrného, veřejně kontrolovaného vzrůstu národního bohatství a konečně v sociálním ohledě nejvýhodnějších existenčních podmínek a největšího blahobytu pro vrstvy dnes ho postrádající, tedy po výtce pro dělnictvo.

Taktikou naší jest postupný úsilný vývoj v mezích daných řádů. Víme, že všechny vrstvy uvnitř toho kterého národa jsou odkázány na sebe a že úkoly zmíněné dají se docílit pouze při pospolitosti a součinnosti všech vrstev. Třídním bojem a třídní taktikou nemíníme pracovati. - Rozporům práce s kapitálem nebudeme se však vyhýbati, v nichž vždy energicky budeme na místě. Aby bylo vyhověno zdůvodněným požadavkům dělnickým, budeme za každou cenu žádati.

Zmíněná pospolitost neznámá, že bychom byli odvislími. - Jsme a budeme stranou na všechny strany úplně samotnou. Jako nebudeme antagonismus zájmů a vrstev hnáti do nesmiřitelnosti, tak také nebudeme ve vleku stran jakýchkoli, dokonce nedáme se odbýti polovičatými koncessemi. - Skutečnost tato dojde výrazu tím, že budeme do všech sborů zastupitelských stavěti svoje kandidáty a když to ne, že půjdeme stou stranou, která bude požadavkům našim nejbližší, bez ohledu na její barvu. Samostatnou stranou budeme i na venek.

Uznávající různé typy sociální, různost národů, prostředí a podmínek životních, uznáváme ovšem pak i různost řešení daných požadavků. Ne všechno hodí se všude a pro každého. Arciť, vždy tu zůstávají a zůstanou otázky, jež řešiti nutno nezištně a při nichž nezbytna je solidarita dělnictva všech národů.

Politická akce naše bude čeliti k tomu, abychom měli zastoupení ve všech sborech zastupitelských, aby se nerozhodovalo o nás bez nás. Za součinnost v hospodářském rozkvětu našem budeme žádati, aby nám byl koncedován vzestupně stoupající podíl na zisku podnikatelském, jako podmínka solidních existenčních podmínek dělného lidu - (sociální akce) a ku hájení toho, aby zřízeny byly přiměřené, pravomocí nadané instituce.

Majetek považujeme za nedotknutelný, je-li poctivou prací nabyt. Uznáváme právo k

soukromému majetku, stejně jako uznáváme soukromou iniciativu.

Další část zabavena.

Všechny podniky, sloužící obecnosti (plynárny, vodárny, lázně atd.), chceme společné a aby provozovány byly na společný účet a vyloučením všech soukromníků.

Svých dělnických požadavků budeme se domáhati jednak politickou akcí, jednak odborovým hnutím. Zde budeme vyhledávati souladu nejmožnějšího v zájmech jednotlivých odborů dělnických. - Co nám patří, budeme za každých okolností žádati.

Chceme řešiti otázku sociální vmezích národních. Odtud pojmenování naše: národně-sociální strana. Jak toto řešení myslíme prováděti, uvedeme nyní postupně v jednotlivostech.

A. Politická otázka.

Cílem naším jest úplné právo volného sebeurčení, samostatnost a svázakonnost, jakož též úplná rovnoprávnost s kmenem německým. - Trváme neoblomně na nedílnosti zemí koruny České. Žádáme pro náš národ všechny a úplné podmínky individuálního rozvoje. Uspořádán budiž český stát na základě nejširší demokracie ve státě, kraji, okresu a obci. Vůle většiny lidu musí bezpodmínečně dojiti věrného výrazu. Menšinám národním budiž poskytnuta náležitá ochrana ve formě veta.

Další část zabavena.

a ovšem pak i pro společný kongres míru, který by odstraňoval případné spory.

Prostředky k dosažení těchto cílů navrhujeme tyto:

Další část zabavena.

budiž pracováno o provedení českého státního práva.

2. Provedeno budiž všeobecné, rovné, přímé a tajné hlasovací právo pro každého dospělého bez rozdílu pohlaví do všech sborů zastupitelských. Vykonávání tohoto práva odňato budiž pouze tomu, kdo ztratil svéprávnost.

3. Poměrné zastoupení menšin pro tu dobu, než bude provedeno všeobecné právo hlasovací. Národním menšinám budiž poskytnuta náležitá ochrana zákonná a dáno právo veta ve všech sborech zastupitelských jako prostředek proti brutálnímu zmajorisování a proti destruktivním útokům na jejich existenční podmínky.

4. Provedena budiž samospráva lidu ve všech oborech a na všech stupních státní správy. Mezi okresní a zemskou (státní) správou vsunuta budiž správa krajská. Orgánové samosprávné budtež ve svých funkcích co nejvíce samostatní. Vykonávání funkcí, k nimž někdo bude důvěrou lidu povolán, budiž přiměřeně důležitosti zmíněné funkce honorováno.

5. Pro všechny korporace zastupitelské budiž zavedeno tříleté zasedání.

6. Budiž prohlášeno, že všechny úřady jsou zodpovědny zastupitelstvu lidu.

Další část zabavena.

8. Žena budiž ve všech směrech postavena na roveň muži.

9. Zavedena budiž úplná svoboda náboženství všech, jichž morálka prodchnuta jest umravňujícím altruismem (sebezapíravou láskou k bližnímu) a zušlechťujícím, zbratřujícím duchem sociálním. - Tato náboženství nechť se prohlásí za věc nedotknutelnou. Obstarávání funkcí náboženských honorováno budiž z prostředků státních.

10. Prohlášena budiž úplná svoboda tisku, novinářský a kalendářní kolek zrušen a zavedena svobodná kolportáž. Při zjištěné korupci nebo morální zvrhlosti budiž tisku odňato právo vycházení.

11. Zavedena budiž úplná svoboda spolčovací a shromažďovací.

12. Soudnictví budiž bezplatné a postaveno na moderní základy. Trest smrti budiž úplně odstraněn.

13. Vyučování budiž úplně bezplatné a na všech stupních bez výjimky každému přístupné. Školství budiž postaveno mimo jakýkoliv vliv církevní, byrokratický, politický a j.

B. O otázce hospodářské.

Cílem naším jest, povznesení hospodářské síly všech vrstev národa v míře sociálně spravedlivé. Zejména si přejeme, aby kruhy výrobní a podnikatelské byly hospodářsky silnými, ježto z bohatství kruhů těch chce dělnictvo získavati, jak náleží mu zpráva jeho práce; právo toto uplatní dělnictvo mocí své organizace. Tím samým cílíme ku zvýšení kupní síly pracujícího lidu, který do čtyř pětín spotřebuje zboží vyrobeného. Jedno má podporovat druhé. Z hospodářské síly podnikatelstva lze získavati dělnictvu a dělnictvo, schopné žádoucího konsumu, půjde zase k duhu podnikatelům. Vznikne tak hospodářská pospolitost práce a kapitálu uvnitř i na venek. Uvnitř bude se jeviti jako solidarita zájmů výrobních a spotřebních, na venek pak pronikne ve snaze, aby výroba českých zemí - nejbližšího a přirozeného pole práce naší - získala, pokud možno, nejvýhodnější posici na světovém trhu.

Vše dlužno co by výrobu v rámci tu načrtnutém ničilo, zájmům našim pokládati za škodlivé a bude nám proto domáhati se ochrany. Hospodářský rozkvět však chceme přirozený, nikoli umělými prostředky živěný.

Prostředky vhodné spatřujeme v následujícím:

1. Žádáme úplnou hospodářskou samostatnost zemí českých se všemi moderními prostředky, zejména s cedulovou bankou.

2. Budiž opatřen z prostředků veřejných levný, snadno přístupný a umořitelný úvěr obcím, společenstvům a jednotlivcům.

3. Postaráno budiž o řádný výcvik výrobců. Za tím účelem žádána budiž od nich technická způsobilost a organizováno budiž náležitou měrou odborné školství.

4. Odbyt výrobků budiž náležitě organizován a všestranně podporován. Za tím účelem zřízeno budiž zvláštní ministerstvo.

Zvláště vývoz budiž účinně podporován, aniž by tím ovšem trpěla újma domácí spotřeba a aniž by vzešly tím tuzemskému spotřebitelstvu zvláštní výlohy. Vývozní prémie, které poskytují jen výhody jedné třídě na účet jiné, budtež zrušeny.

5. Zavedena budiž jediná vzestupná daň z příjmů.

Veškeré daně nepřímé budtež zrušeny.

6. Dávky a dědictví budtež progresivně zvyšovány a právo dědické budiž přiznáno jen nejbližšímu příbuzenstvu krevnímu. Jinak dědictví připadniž zemi a to výslovně k jejím účelům sociálním.

7. Dluhy pozemkové budtež vyvlastněny na náklad země, jež pak budiž věřitelem sociálně spravedlivým.

8. Všechny movitosti a nemovitosti budtež řádně pojištěny. Za tím účelem zřízeny budtež pojišťovny zemské.

9. Při živelných pohromách budiž daň úplně prominuta a způsobená škoda z prostředků veřejných v celé výši nahražena.

10. Všechny fideikomisy, patronáty a výsady jakéhokoli druhu budtež zrušeny.

11. Budiž zavedeno existenční minimum míry pozemkové, jež obtěžovati dluhy bylo by lze jen k účelům melioračním za souhlasu samosprávných sborů.

12. Budiž zjednána možnost, aby dělnictvo, hlavně zemědělské, mohlo získávati menší pozemky.

13. Pozemky státní a obecní budtež, pokud je možno, pronajímány společenstvům anebo jednotlivcům, ovšem že pod veřejným dozorem.

14. Majetek mrtvé ruky, lesy atd. budtež vyvlastněny ve prospěch státu. O zachování lesů a pastvin pečuje stát. Právo užívací bez výjimky každému stejnou měrou přiřknuto.

C. Sociální otázka.

Cílem naším jest učiniti z dělníka, malého muže, vůbec každého, kdo jest dnešním pořádkem společenským utlačen a vykořisťován rovnocenného člena společnosti, vyzbrojiti jej řádnými podmínkami existenčními a zajistiti mu účastenství žádoucí na všech vymoženostech sociálního vývoje. Žádáme nejen dokonalou ochranu pro zájmy dělnické, ale také poskytování takových výhod, které by z mas dělnictva učinily materiál práce, odměňovaný

dle inteligence a intenzity výkonu. Ochranu myslíme si v mezích národních, podle speciálních potřeb a poměrů zařízenou a formulovanou, nedůvěřující pouze jen opatřením mezinárodním.

Prostředky k tomu navrhujeme následující:

1. nejobsáhlejší ochranné zákonodárství dělnické (viz zvláštní návrh redaktora Klofáče.), které by jednak samo intervenovalo ve prospěch dělnictva, jednak by spolupůsobilo při provádění ochrany zájmů dělnických a jednak by donucovalo zaměstnavatele ku koncesím ve prospěch dělnictva.
2. Budiž stanovena maximální doba pracovní. Pro státní a všechny veřejné podniky (koncesované nebo monopolitické) zavedena budiž bezpodmínečně osmihodinová doba pracovní.
3. Budiž ustanovena minimální mzda.
4. Při zadávání veřejných prací cestou jakoukoli budiž vyjednáno s podnikateli, aby poskytli u nich zaměstnaným dělníkům minimální mzdu a maximální dobu pracovní. - Nedodržení těchto podmínek budiž trestáno vysokými pokutami, případně odnětím dodávky.
5. Zavedeno budiž ve všech závodech podíl na zisku podnikatelském. Případně budiž umožněno, aby dělnictvo progresivitou onoho zisku získávalo závody ve svůj majetek a spravovalo je na účet vlastní.
6. Zřízeno budiž ministerstvo práce, které by dokonale regulovalo výrobu. Výkonnými orgány jeho budtež samostatné živnostenské komory zemědělské (nově třeba zříditi) a dělnické (také třeba nově zříditi).
7. Nabídka a poptávka po práci budiž upravena zemskou organizací.
8. Nynější chudinství budiž úplně odstraněno a nahrazeno řádným pojišťováním. Zavedeno budiž státní pojišťování proti nemoci, úrazu, stáří a nezaměstnanosti.
9. Počet živnostenských a továrních inspektorů budiž rozmnožen a ustanoveny také ženské dozorkyně. Obojí volí se dělným lidem. Zaručen budiž také prostřednictvím továrních inspektorů dělnictvu vliv na správu a řízení závodů.
10. Obce zřizujtež levné a zdravé byty pro dělníky a vykonávejtež v mezích své působnosti všechny povinnosti sociálně politické.
11. Budiž úplně zakázána práce šestinedělek.
12. Práce žen a dětí ve zdraví škodlivých závodech budiž zakázána.
13. Zavedena budiž judikatura (soudnictví), živnostenská pro spory námezdní zřízením samostatných a kompetentních soudů živnostenských.

14. Práce noční budiž zakázána, vyjímaje závody, kde výroba z důvodů technických musí býti nepřetržitou a kde výroba jest nutnou z důvodů veřejného blaha.
15. Zaveden budiž nedělní klid (výjimky tytéž jako v předchozím odstavci).
16. Zřizovány budtež na náklad veřejné lidové parky, lázně, knihovny, čítárny a divadla.
17. Zřízena budtež bezplatná sanatoria (léčebné ústavy) dělnická atd.

D. Kulturní a mravní otázka.

Vycházejíce z přesvědčení, že společný život není pouze bezprostředním plodem ekonomických podmínek (výroby a výměny zboží), nýbrž že nezávisle na těchto podmínkách stávají také spekulativní a ethické (mravné) schopnosti a vycházejíce dále z přesvědčení, že pouze při pospolitosti tříd nastane volná hra duchových schopností a ovšem pak i sociální uklidnění, žádáme, aby pěstován byl vývoj spekulativních schopností a dále aby podporováno bylo mravní povznesení národní naší společnosti. Prvé tvoří kulturní program, druhé mravní. V kulturním programu budeme se domáhati nejširšího přístupu lidu ke všem statkům vědy a umění, mravním pak programem chceme naučiti národ sebekázi a sebevýchově.

Prostředky k tomu navrhujeme následující:

1. Vyúčtování postaveno budiž na základ ethický. Předním cílem budiž mravní výchova mládeže a pomoci ní, jakožto příští generace mravní výchova celé společnosti.
2. V postupu vyučování a vychovávání budiž stále určitěji a důrazněji vypracováván hlubší názor světa, totiž takový, v kterém egoistický individualismus nahrazen jest socialismem a hrubý materialismus ideálním snažením. V postupu budiž pěstován smysl pro sociální spravedlnost, smysl pro blahovlné soužití společenské, smysl našeho českého bratrství! Čím zářivěji vystupuje tu význam křesťanství, tím patrnější je nezbytná neodvislost od dnešního prázdňého formalistního církevnictví.
3. Do mravní výchovy pojmuta budiž i žena. Uskutečněn budiž zdravý rodinný život, který bude možný, když s ohledem na uvedené provedení hospodářské a sociální otázky bude mužům možno, aby zakládali rodinný krb, majíce dosti příležitosti k výdělku.
4. Budiž preventivně, případně i represivními prostředky pracováno proti alkoholismu.
5. Potírána budiž prostituce odstraňováním jejích příčin.
6. Konkubináty nebudtež pod žádnou výjimkou trpěny.
7. Frivolní a schválná nudita (oplzlé obrázky apod.) budiž zákonem stíhána.
8. Budiž výchovou, přednáškami a tiskem potírán třídní chauvinismus a egoismus.
9. Vývoj duševních schopností nebudiž omezován z ohledu na hmotnou práci. Všechna práce

ideologická (ať umělecká či vědecká) budiž odměňována na účet obecnosti. Umělci a vědci budtež rovnocennými činiteli na společenském vývoji s podnikateli a dělníky.

10. Ku všem statkům a vymoženostem vědy i umění budiž každému bez podmínky zjednan úplně volný přístup.

Český dělník, roč. II., 15.4.1898.“

Příloha 2

Přivrženci národního směru v dělnictvu konali dne 4. dubna v Praze ve velké zasedací síni staroměstské radnice schůzi, v kteréž se usnesli na následujícím shromáždění:³⁾ “My dnes na staroslavné radnici královského hlavního města Prahy shromážděný český lid dělný prohlašujeme, že stojíme věrně na státoprávním stanovisku, jak Palackým do programu národa našeho pojato a českým poselstvem při zahájení nového období říšské rady opětně slavně bylo osvědčeno, pamětlivi jsouce, že národ maďarský jen houževnatému domáhání se svého státního práva děkovati má [za] svůj neobyčejný kulturní a národohospodářský rozkvět.

Odsuzujeme zároveň herostratské prohlášení tak zvaných českých sociálně demokratických poslanců a **upíráme jim práva vydávati se za zástupce českého lidu dělného.**“

Zároveň přijata tato resoluce:⁴⁾ “Dělnictvo shromážděné na důvěrné schůzi dne 4. dubna 1897 ve staroměstské radnici královského hlavního města Prahy prohlašuje: Pokládáme za nejvyšší nutné, aby veškeré české národní dělnictvo zorganizováno bylo v jeden mohutný a zdravý celek, který by usiloval nejen o provedení důležitých hospodářských požadavků pracujících lidu, ale také pečlivě zasazoval se o **dobytí všech práv, kteráž jsou českému národu od staletí soustavně odpírána.**

Samostatnost českého národa pokládáme za nejdůležitější základ, na němž zbudováno býti může blaho českého dělníka.

Prohlašujeme dále, že za trvajících poměrů politických domáhati se chceme svých požadavků sociálních ve shodě s celým národem, jsouce přesvědčeni, že vzájemné rozeštvávání jednotlivých tříd lidu nevedlo by právě tak u nás, jako nevedlo u jiných národů, k žádoucím výsledkům, naopak, že by tímto způsobem i nejnaléhavější reformy společenské zůstávaly stále a stále nerozluštěny a že řešení jejich odkázáno by bylo do nedozírného budoucna.

Prohlašujeme, že jako čeští dělníci budeme hájiti vždy zásady pravé svobody a pokroku, že bojovati chceme proti každé reakci, proti zastaralým

a nepřírozeným řádem a privilegíím. Dosavadní komise budiž dle potřeby doplněna a ukládá se jí:

- I. V hospodářských otázkách, týkajících se zájmů všedělnických, přestovati shodu s jinými národy. V otázkách našeho národa se týkajících trvati na stanovisku
- II. českého státního práva.
- III. Vypracovati stanovy národohospodářského sdružení dělnického pro země koruny České.
- IV. Budiž vyzváno veškeré dělnictvo, pracující ať duchem či rukou - dále veškeré odbory pracujícího lidu ku přistoupení k tomuto sdružení.“

Národní listy č. 95 z 5.4.1897)“

Příloha 3

Několika slovy označujeme situaci: působením marnivých, neuvědomělých a zištných lidí bylo v posledních letech dělnictva českého zneužíváno proti jeho vlastním zájmům a proti politickým a národním zájmům českého lidu.

Mezinárodní sociální demokracie není dílem dělnictva a nevznikla z jeho iniciativy. Pověstnými representanty velkého kapitálu zřízena, vztýčila s nejkrajnějšími hesly prapor dělnický jen za tím účelem, aby pohodlným způsobem opatřila si armádu pro snahy a cíle, o nichž mezi uvědomělým, intelligentním českým dělnictvem není sporu. Dělnictvo organizované v řadách sociální demokracie, štváno neusmířitelně do boje se středními stavy, jichž postavení není lepší než ono dělnictva, učiněno s nepopíratelnou obratností nástrojem velkého kapitálu, jenž se bojí sdružení sil dělnictva, učiněno s nepopíratelnou obratností nástrojem velkého kapitálu, jenž se bojí sdružení sil dělnictva a živnostnictva, stavu řemeslného a zemědělského, ale vítězí, ujímá-li se símě vzájemných a vášnivých 'třídních' bojů mezi těmito vrstvami hospodářsky slabšími, jichž heslem dnes musí být i svorný postup proti svornému velkokapitálu!

Tomuto velkokapitálu, sobeckému a hltavému, zcela přirozeně veškerá ideálnější hnutí jsou nepříjemným balastem. Vřelost vlastenectví, nejkrásnější národní snažení, mužnost v obraně statků národních a důraznost v postupu k dalším metám svébytného kulturního bažení, toto ušlechtilé spolupůsobení v konkurenci světové silou vlastní národní individuality je jen překážkou mamonu velkého kapitálu, jenž u nás vždy byl representován známými typy cizáckými.

A tyto cynické duše, jež pro bezpříkladný boj náš z poroby cizácké, pro zápas za svobodu českého národa, který po léta vzbuzuje obdiv vzdělaného světa, měly jen škodolibý úsměv, tito lidé, sobectvím a mamonem prodchnutí, dnes opanovali akci sociální demokracie.

Oni neznají vlasti; proto jí nemá také znáti český dělník. Oni nemají smyslu pro ideu samostatnosti českého národa; proto šlapati po ní má také dělník. Oni nepřejou si, aby český národ vstal jako vítěz z dosavadní poroby politické a národní; proto politickému a národnímu snažení český dělník má se vysmívati. Oni byli a jsou pionýry kultury německé, lépe řečeno židovsko-německé, má také sloužiti odborově i politicky zorganizované české dělnictvo.

Jestliže se takto proti skutečným zájmům dělnictva a proti zájmům celého národa dali zverbovati za hmotné výhody jednotlivci, uvědomělé české dělnictvo, vědomo si svých povinností sociálních a dbajíc ovšem i svých zájmů hmotných, tolik mravní neporušenosti a mužné prozíravosti má, aby k různým spasitelům à la Adler, Ingwer, Verkauf, Elbogen atd. hrdě a rázně zvolalo: Pryč od nás!

Na půdě národní stojíme a jen na této lze úspěšně řešiti různé otázky sociálně-hospodářské. To je půda pevná, na níž stojí každý praktický sociolog. V mlžiny socialistických utopií, pro něž dělnictvo nemá viděti skutečnost, uvědomělé české dělnictvo nevláká nikdo!

Proto zřizujeme mohutnou organisaci dělnictva národního. Bude hlásiti, že český dělník nikdy nezadá ideálů a tradic svého národa a bude neúnavným bojovníkem za oprávněné požadavky a nepopíratelná práva dělného lidu. Nechceme býti více hříčkou ve špinavých rukách židovsko-německých cizáků! Chceme pracovati, bojovati a strádati pro zájmy vlastní, ne však pro zájmy cizí, ano i nepřátelské!

Ta slova necht' ozývají se dnes v každém městě a v každé dědině, kde pracuje český dělník. Kdy drze sociální demokracie z národa cizího plije po všem, i co nám českým dělníkům bylo a je svato, kdy zájmy naše šantročeny jsou v šanc pletkám velikého kapitálu a dělnictvu hnusné tyto poměry zastírány velkohubými, křiklavými a prázdnými, neživotnými frásemi, uvědomělé české dělnictvo je povinno sraziti se v pevný a imponantní šik, aby bylo na stráži zájmů obecně národních a svých vlastních.

Kdy jiní dělnictva zneužívají k prospěchům vlastním a dělnictvu cizím, my chceme stvořiti organisaci, jež prázdna živlů cizích, nespolehlivých a nepoctivých bude sloužiti jedině dělnictvu.

Nuže, ruce k činu! Je nutností, aby organisace naše rychle byla provedena nejen v Praze, nýbrž i po celých Čechách, i v sesterských zemích českých, v každém městě a v každé dědině.

Kdo potřebuje rady a pokyny, s důvěrou ať obrátí se k podepsaným dělníkům. Zahajující dnes velkou akci, zahajují ji s největší důvěrou. Vědí, že nad nepřítelem, jenž v české řady se vplížil, zvítězí jen prací, a to neúnavnou, svědomitou a poctivou a té se sebevědomě dnes podjímají.

Ve Slovanské Praze, dne 11. dubna 1897.

Jménem organizačního výboru:

Fr. Kváča,

Al. Simonides

Příloha 4

Dům u Glaubiců na Malé Straně, kde se konala 20. března 1897
první schůzka svolaná Karlem Loudou o založení národní dělnické
strany.

Příloha 5

I/31

čís. list. 1

SBERACÍ LISTINA

prispěvků ku

První Velké Slavnosti

Národního dělnictva československého

ve všech sálech Národního Domu na Hřbit. Vinohradech

dne 12. září 1897.

*Je prospěch v zimě nezaměstnaných souduhů našich
a ce prospěch národních úkolů české národní organizace.*

Výkonný výbor
NÁRODNÍ STRANY DĚLNICKÉ
v Praze.

Jos. V. Klicák

člen výk. výb.

J. Kvaň

čl. předsed.

Bonifác Hymel

člen výk. výb.

POZVÁNÍ
k
prvnímu řádnému sjezdu

československé národně-sociální strany
v Čechách, na Moravě, ve Slezsku a D. i H. Rakousích
svolanému

na den 9., 10. a 11. dubna 1898.

Místo sjezdu:

Praha-Kr. Vinohrady (Národní dům).

PROGRAM SJEZDU:

Dne 9. dubna: Uvítání delegátů o 7. hodině večerní a po té roz-
hovor o programu strany.

Dne 10. dubna: Prohlášení a přijetí programu československé
národně-sociální strany.

Zahájení sjezdu o 8. hodině ranní.

Dne 11. dubna: Organizace. Taktika. Tisk. Rozhovor. Volba výkon-
ného výboru strany.

Zahájení sjezdu o 8. hodině ranní.

Sjezd obecně má právo každá místní, okresní i obvodní
organizace; dále mohou vyslati delegáty své jen ty spolky, jež
jsou přímým střediskem stoupenců strany naší. Žádný jiný spolek
připouštěn nebude, třebaž byl smatán spolkem národním. Odborné
svazy strany naší mají právo vyslati dva delegáty ku sjezdu.

Jména a úplné adresy zvolených delegátů (obvěrníků) zastány
budiž k ruce tajemníka strany; adresa zní: Jos. V. Klečák, Praha,
Jindřichská ul. č. 32.

Legitimaci obdrží každý zvolenec předem a bude láditi vyplněna a pod-
pisem obvěrníky každé organizace, po případě razítkem spolku nášeho.

Výkonný výbor

československé národně-sociální strany
sídel v Praze.

Tiskem F. Šolce v Praze — Zakladem vlastním.

Pozvání k I. sjezdu nár. soc. strany
9.-11. dubna 1898 v Nár. domě na
Král. Vinohradech .

KAŽDÝ UVĚDOMĚLÝ VOLIČ

V142

vysvětlí svým spoluvoličům, že

kdo píše si úplně samostatně a nezávisle českého občana, kdo se hlásí ZA ČESKÝ STÁT, na základě lidoviny.

Čís. legitimace

47

LEGITIMACE

ke schůzi sboru důvěrníků zaměstnanectva města Prahy

pro pana *Bohuna Zuna*
zastupujícího

pro zastupujícího v městě Prahy
(který zastupuje úřad, klub a odbor)
Sbor důvěrníků obce zaměstnanectva
sídel. města Prahy.

I. č. představený úřadu.

I. č. předseda.

ORGANISACE NÁRODNÍCH SOCIALISTŮ.

Volební okr. 4: Č. leg. 24

Místní organ. NUSLE-ÚDOLÍ

Jméno:

Dr. BOH. ZUNA.

Legitimace vystavena:

31. srpna 1902

Příloha 9

Číslo legitimace : Číslo přihlášky :

PŘIHLÁŠKA

do organizace české strany národně sociální
v

Iméno :

Zaměstnání : u koho :

Bydliště :

Narozen roku, má právo voliti do obce,
do sněmu zemského v kurii, rady říšské,
nemocenské pokladny, jaké,
úrazové pojišťovny

v dne 19

.....
podpis odporučujícího člena. vlastníruční podpis.

Příloha 10

1.897.

Národně-socialního dělnictva hymna.

Na slova A. E. Mahla.

Richard Vrána.

mf *Meno.*

Ty ruko černá morolná, ty ma-ku si - ly

v svě-ě tom, ty hašo práva ne-ždo-ná a rá-ždá

mf *Meno.*

Ja-ko lo-ži krom, ty po-tem právo po - kro - po-za,

a při-š pokrok, volá-ou mu - si vsta-ě, ty zhr-ěš štá-ě po - svě - ce-ě,

ff *Meno.*

o. řet-ěná lo-ž na - slo- k-ě

